

Historia dworu w Dylewie

Scenariusz lekcji

Grupa docelowa: szkoła podstawowa, klasy VI-VIII, czas trwania zajęć: 45 minut

Cele zajęć	Zapoznanie uczniów z: <ul style="list-style-type: none">• Historią zabytkowego zespołu dworsko-parkowego w Dylewie.• Lokalną historią jednej rodziny i ich wpływ na kształtowanie najbliższego krajobrazu poprzez założenie parku w stylu romantycznym.• Dzieje wyjątkowej, cennej kolekcji sztuki gromadzonej w dylewskim dworze i parku od 4 ćwierci XIX wieku do 1945 roku.• Powojenna historia miejsca i kolekcji sztuki.
Metody pracy	Prelekcja, pokaz zdjęć archiwalnych z historii miejsca, rodziny i kolekcji sztuki. Dyskusja na temat historii najbliższych miejsc, dziedzictwa kulturowego „małej ojczyzny”.
Przebieg zajęć	<p>Przedstawienie historii majątku ziemskiego w Dylewie, rodu von Rose, właścicieli majątku w Dylewie w latach 1860-1945.</p> <p>Dylewo to opowieść o umierającym parku i utraconej kolekcji dzieł sztuki. Pozostałość po niegdyś słynnym, jednym z najnowocześniejszych w Prusach Wschodnich majątku ziemskim. Dziś smutne miejsce, dowód na to, jak łatwo, może jedynie przez zwykłe zaniechanie, z mapy regionu zniknąć jedno z piękniejszych założeń dworsko-parkowych. Miejsce, w którym do 1945 roku gromadzona była jedna z najciekawszych kolekcji sztuki współczesnej.</p> <p><i>Dwór w Dylewie, przed 1945 r.</i></p> <p>Właściciele Dylewa, rodzina von Rose, która przybyła tu z Meklemburgii w 1860 roku, z niewielkiego majątku uczyniła miejsce piękne i bardzo nowoczesne na tamte czasy. Franz Rose, architekt z wykształcenia, miłośnik i znawca sztuki stworzył w Dylewie salon sztuki współczesnej, miejsce przychylne młodym talentom.</p> <p>Kilkanaście lat związany był z Dylewem Adolfo Wildt (1868-1931) – mediolański rzeźbiarz, który umiał w marmurze wyrzeźbić ludzkie uczucia, i którego prace dziś są bardzo poszukiwane na rynku sztuki w całej Europie.</p>

Sphinx, A. Wildt-Mailand sculp., i. d. Parkanlagen Döhlau Ostr.

A. Wildt, Sfinks przed 1945 r.

Dylewo to również największe dzieło słynnego projektanta ogrodów – Johanna Larassa. Park krajobrazowy o malowniczej, wyszukanej kompozycji, ze stawem o nieregularnym brzegu, z wyspą i półwyspami, bogatym, różnorodnym drzewostanem, siecią wijących się alejek, zaskakującymi osiami widokowymi. To park o wspaniałej architekturze ogrodowej, z mostkami, wiaduktem nad i tunelem pod drogą, z piękną kamienną grotą.

A. Wildt, Portret Larassa, lata 90. XX w.

O rzeźbach, które niegdyś zdobiły park, głównie dziełach Adolfa Wildta, trudno dziś mówić, nieliczne przewieziono do Muzeum Narodowego w Warszawie, Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, reszta została zniszczona lub zaginęła. W 1945 roku bomba spadła na środkową część pałacu, wybuchł pożar, ale ocalały boczne skrzydła, park, kościół, nowoczesne i interesujące architektonicznie zabudowania wielkiego podwórza gospodarczo-inwentarskiego oraz cała wieś majątkowa. Ale dziś, po ponad siedemdziesięciu latach, z dawnego Döhlau pozostało niewiele. Można i warto opowiadać o Dylewie, jak bardzo niezwykłym i wyjątkowym było miejscem. Znając historię - pojechać tam i poszukać śladów dawnej świetności - z uwagą spacerować po parku, wypatrując starych drzew, mostków, kamieni.

Widok na staw parkowy przed 1945 r.

Widok na staw parkowy 2018 r.

Pokaz zdjęć wzbogacony omówieniem poszczególnych fotografii. Czas trwania ok. 25 minut

Dyskusja na temat najbliższej historii, ochrony zabytków, czym jest dla nas, obecnych mieszkańców, pamięć o wydarzeniach, historii miejsc, w których żyjemy. Czas trwania ok. 20 minut.

Pomoce dydaktyczne	Pokaz fotografii archiwalnych, rzutnik
Uwagi prowadzącego	Metoda swobodnej przystępnej prelekcji, rozmowa z uczestnikami

Opracowanie: Małgorzata Jackiewicz-Garniec, Grażyna Prusińska
 Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie
 Fotografie pochodzą z Archiwum Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.

Scenariusz jest dostępny na licencji Uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne 3.0 Polska

Dofinansowano ze środków
 Muzeum Historii Polski w Warszawie
 w ramach Programu „Patriotyzm Jutra”

